

Ceļā uz aprites ekonomiku: praktiski rīki un piemēri tālredzīgai resursu pārvaldībai

Cēsīs 14. maijā norisinājās otrais Bioreģiona forums, kurā pulcējās vairāk nekā 160 dalībnieku no Vidzemes – pašvaldību, nevalstisko organizāciju un kopienu pārstāvji, ēdinātāji un pārtikas ražotāji. Forumam tika izvēlēta tēma – “Vietējā ekonomika, apritīgums un bioloģiskā pārtika”, izceļot nepieciešamību pēc sadarbības un kopīgas rīcības Gaujas Nacionālā parka bioreģiona attīstībai, ilgtspējīgai resursu pārvaldei un veselīgas pārtikas patēriņa veicināšanai. Forumā ietvaros notika sesija “Pārdomāta resursu izmantošana dzīvē un saimniekošanā”, kurā uzmanība tika pievērsta aprites ekonomikas principu ieviešanai ikdienā un uzņēmējdarbībā. Tajā piedalījās vairāk kā 50 dalībnieku – pārstāvji no Cēsu, Siguldas, Valmieras, Limbažu un Ādažu pašvaldībām, kā arī no organizācijām, izglītības un pētniecības iestādēm, uzņēmēji un iedzīvotāji.

Kristīne Āboliņa, Cēsu novada pašvaldības īstenotā Life projekta “No atkritumiem uz resursiem” eksperte sniedza ieskatu pārejas procesā no resursu tērēšanas uz aprites pieeju, iepazīstinot ar Life projektā “No atkritumiem uz resursiem” izstrādāto Cēsu novada aprites ekonomikas ceļakarti pašvaldībām un uzņēmumiem.

Savukārt divi vietējie uzņēmēji dalījās ar saviem praktiskajiem piemēriem:

- Aleksandrs Safonovs no “BioLana” pastāstīja par organiskā mēslojuma ražošanu

no aitu vilnas – piemēru, kur atkritumi kļūst par izejvielām;

- Aigars Ruņģis no “Valmiermuižas alus” uzsvēra, ka apritīgums sākas ar domāšanas maiņu – gan resursu efektīvā izmantošanā, gan atkārtoti lietojama iepakojuma ieviešanā.
- Sesijas laikā tika prezentētas arī vairākas digitālās platformas aprites ekonomikas veicināšanai – lietovelpreiz.lv un sinergia.lv –, kā arī Jaunās Būvniecības skolas vīzija par apritīgas būvniecības izglītību un ilgtspējīgas būvniecības kopienas veidošanu.
- Sesijas noslēgumā notika darbnīca, kurā dalībnieki radīja idejas, kā praktiski ieviest aprites principus un ko iekļaut Cēsu novada aprites ekonomikas rīcības plānā. Darbnīcas mērķis bija apkopot četrus dažādu iesaistīto pušu – indivīdu, kopienu un NVO, uzņēmēju un pašvaldību darbinieku – viedokļus par svarīgākajiem un apdraudētākajiem resursiem, kā arī identificēt iespējamus risinājumus to saglabāšanai un aprites veicināšanai.
- Par būtiskākajiem resursiem dalībnieku balsojumā izvirzījās: ūdens resursi, ainava, sabiedrības izglītība kā resurss. Tālāk sekoja: klimats, iedzīvotāji, darbavietas un vietējā uzņēmējdarbība (vienāds punktu skaits), kā arī saule, vējš un ūdeņi kā enerģijas avoti, sabiedrības veselība un finanšu resursi.

Starp izvirzītajām rīcības prioritātēm populārākie risinājumi bija:

- vietējo uzņēmēju atbalstīšana pašvaldību iepirkumos;
- mazo HES likvidācija;
- decentralizēta energoapgāde un patēriņa samazināšana,
- stikla burciņu depozīta sistēmas ieviešana,
- aprites ekonomikas un ilgtspējas integrēšana mācību programmās teorētiski un arī praktiski skolas ikdienā,
- nodokļu atlaides uzņēmumiem, kas demonstrē labāko praksi konkrētajā gadā,
- vietējo mazo skolu saglabāšana un attīstība.

Ar piedāvātajām idejām tiks papildināts topošais Cēsu novada aprites ekonomikas rīcības plāns. Daži ieteiktie risinājumi pauž sabiedrības neapmierinātību ar pastāvošo praksi un šajos gadījumos jārod kompromiss, lai risinājums atbilstu gan sabiedrības, gan aprites ekonomikas un ilgtspējas vajadzībām.

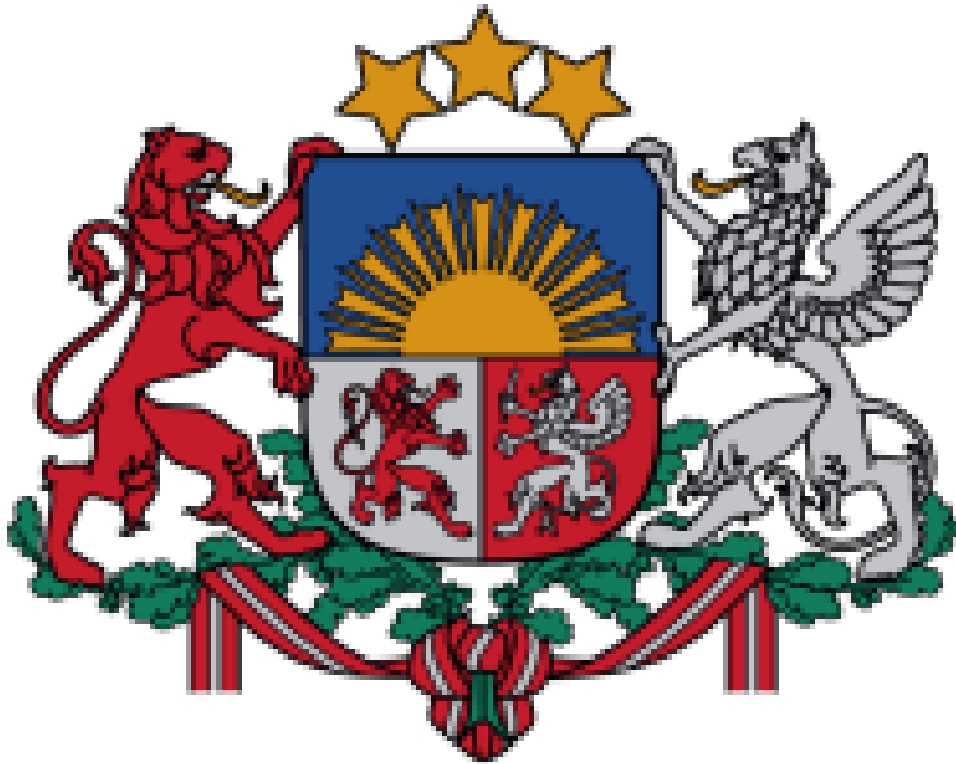
Pasākumu organizē Cēsu novada pašvaldība, un tas tiek finansēts no LIFE projekta “No atkritumiem uz resursiem” līdzekļiem.

Pasākuma laikā tiks fotografēti un filmēti, un šie materiāli var tikt izmantoti publicitātes nolūkos.

LIFE integrētais projekts “Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un aprites

veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju" (LIFE Waste To Resources IP, LIFE20 IPE/LV/000014) tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE programmas un Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas finansiālu atbalstu. <https://wastetoresources.kem.gov.lv>

Informācija atspoguļo tikai autoru nostāju un viedokli, un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras (CINEA) nostāju un viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne finansējuma piešķirējs nav atbildīgi par pausto saturu.

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija

